

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/40501,343-Akt-oskarzenia-przeciwko-Jozefowi-O.html>
01.03.2026, 02:35

343. Akt oskarżenia przeciwko Józefowi O.

Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie w dniu 19 maja 2017 r., skierował do Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko Józefowi O. byłemu funkcjonariuszowi Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Rzeszowie.

Prokurator zarzucił oskarżonemu, że w okresie od 24 marca do maja 1950 r. w Rzeszowie, pełniąc obowiązki kierownika sekcji I Wydziału ds. funkcjonariuszy WUBP w Rzeszowie, a tym samym będąc funkcjonariuszem państwa komunistycznego, prześladował Władysława K. z powodu podejrzenia przynależności do wrogiej grupy politycznej, znęcając się nad nim fizycznie i psychicznie. Józef O. prowadząc długotrwałe, wielokrotne przesłuchania, także nocą na te same okoliczności, próbował zmusić pokrzywdzonego do złożenia określonych zeznań. Zmuszał go do siedzenia na krześle, przez sześć dni i sześć nocy pozbawiając odpoczynku, grożąc wieloletnim pozbawieniem wolności i fałszywie zapewniając, że w przypadku przyznania się do zarzucanych mu czynów, grozi mu jedynie 14- dniowy areszt.

Prokurator oskarżył także Józefa O., że w okresie od 29 kwietnia do 31 sierpnia 1950 r. w Rzeszowie stosował represje wobec Romana B. z powodu podejrzenia przynależności do wrogiej grupy politycznej związanej ze Stronnictwem Narodowym. Pozbawił go wolności pomimo braku podstaw faktycznych i prawnych, osadził go w areszcie, gdzie pokrzywdzony był przetrzymywany początkowo bez postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, a następnie na podstawie postanowienia wydanego przez wprowadzonego w błąd co do zasadności orzeczenia, prokuratora. W tym czasie, w celu zmuszenia pokrzywdzonego do przyznania się do stawianych mu zarzutów, nie podejmował żadnych czynności, wykorzystując długotrwałe pozbawienie wolności jako formę przymusu.

Czyny zarzucone Józefowi O. zostały opisane w art. 246 i art. 248 § 2 kk i art. 286§ 1 kk oraz z art. 36 kk z 1932 r. i w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 152 z późniejszymi zmianami)

Wyrokiem z dnia 16 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w Legionowie uznał Józefa O. winnym zarzucanych mu czynów i wymierzył karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby wynoszący 4 lata. Wyrok został zaskarżony przez prokuratora i przez obrońców skazanego.

W dniu 30 marca 2023 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wydał wyrok uchylający zaskarżone wyroki (wyrok z dnia 16 listopada 2018 r. i wyrok z dnia 13 czerwca 2018 r. w innej sprawie dotyczącej aktu oskarżenia nr 326) w sprawie Józefa O. i umorzył postępowanie karne wobec wyżej wymienionego.

